

Dosarul nr. 3ra-259/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L. Holevițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, M. Guzun, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Ghenadie Moraru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne, privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2019, Moraru Ghenadie a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ, concretizată ulterior sub aspectul obiectului material al acțiunii și a subiecților pasivi, formulată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne, privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru de a efectua recalcularea pentru vechimea în muncă stabilită lui Moraru Ghenadie, prin includerea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat pentru munca depusă prin cumul, lector universitar pe 0,5 salarii din contul funcției de lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru de a efectua recalcularea pensiei pentru vechime în muncă ași efectuarea plăților prin includerea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat, pentru munca depusă prin cumul, lector universitar pe 0,5 salarii din contul funcției de lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, începând cu data de 22 iunie 2019; anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale

Centru din 12 august 2019 privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, reexaminarea mărimii pensiei de 6 089,54 lei ca vădit ilegală, cu emiterea unui nou act administrativ / decizie privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, prin includerea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat Moraru Gheorghe pentru munca depusă prin cumul, lector universitar pe 0,5 salarii din contul funcției de lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne în mărime de xxxxxx,47 lei; anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-2262/19 din 24 octombrie 2019; repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantul a indicat că, la 21 iunie 2019, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 89ef., a încetat raportul de serviciu și s-a realizat contractul individual de muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în legătură cu pensionarea din inițiativă proprie.

La 26 iunie 2019, Moraru Ghenadie a depus dosarul cu toate documentele necesare pentru stabilirea pensiei la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru, iar prin decizia din 04 iulie 2019 pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă (L.1544/93,13 (A, B, C, D) pensia lucrătorilor în instituțiile de forță), reclamantului i-a fost acordată pensie în mărime de xxxxxx,47 lei.

La 09 septembrie 2019, Moraru Ghenadie s-a prezentat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru unde a fost informat că, în baza deciziei din 12 august 2019 pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă (L.1544/93,13 (A, B, C, D) pensia lucrătorilor în instituțiile de forță), cuantumul pensiei a fost recalculat, fiindu-i stabilită pensia în mărime de 6 089,54 lei.

Reieșind din considerentul că, în calculul pensiei reexamineate, nu au fost luate în calcul sumele bănești obținute de reclamant pe perioada cumulării funcției de lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică, în special fiind vorba despre plățile indicate la poziția 12 din certificatul de întreținere bănească nr. 6.

Nefiind de acord cu această decizie, la 03 octombrie 2019, Moraru Ghenadie a înaintat cereri prelabile către Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru, însă, prin decizia nr. M-2262/19 din 24 octombrie 2019, i s-a refuzat în admiterea cererii prelabile.

Reclamantul a arătat că, în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 95ef. din 03 iunie 2016, Moraru Ghenadie a fost numit în mod de avansare în funcția de Director al Departamentului managementului operațional al Academiei „Ștefan cel Mare”, iar în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 104ef. din 18 mai 2018, a fost numit, în bază de contract, prin cumul pe 0,5 unități, în funcția de lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică a Academiei „Ștefan cel Mare”, cu menținerea funcției de bază de Director al Departamentului managementului operațional al Academiei „Ștefan cel Mare”.

S-a susținut că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru și Casa Națională de Asigurări Sociale în mod nejustificat nu au luat în calcul plățile efectuate în legătură cu deținerea de reclamant a funcției de lector universitar, acest refuz fiind în contradicție cu normele legale, dar și cu practica uniformă a instanțelor judecătorești dezvoltată pe cauze similare, în cadrul cărora, instanțele au constatat că plățile efectuate în legătură cu deținerea prin cumul a funcției de

lector universitar reprezintă plăți permanente și care nu pot fi identificate drept achitări ocazionale sau sporadice, plăți compensatorii sau indemnizații unice și urmează astfel a fi incluse la calcularea și stabilirea pensiei.

Reclamantul a indicat că, la stabilirea mărimii pensiei în sumă de 6 089,54 lei, în baza deciziei din 12 august 2019 privind stabilirea pensiei, nu s-au luat în calcul sumele bănești obținute de Moraru Ghenadie pe perioada cumulării funcției de lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică, ținând cont că, în decizia din 04 iulie 2019, din start erau calculate și incluse absolut corect, respectiv, suma corectă a fost calculată în mărime de xxxxxx,47 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 iulie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Moraru Ghenadie a fost admisă. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru de reexaminare, aprobată la 12 august 2019, în partea respingerii acordării lui Moraru Ghenadie a pensiei în sumă de 1 424,93 lei și decizia adoptată în procedură prealabilă – refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-2226/16 din 24 octombrie 2019 - și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită un act administrativ individual favorabil, prin includerea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat Moraru Ghenadie, pentru munca prestată prin cumul, de lector universitar pe 0,5 salariu din contul funcției de lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, în mărime de xxxxxx,47 lei. S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale, în beneficiul lui Moraru Ghenadie, suma de 6 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 21 iulie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1)-(2) Cod administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01 iulie 2020, care a fost suplimentat la 28 septembrie 2020, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii prin care cererea intimatului să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În favoarea acestei soluții, instanța de apel a reținut ca fiind justă și întemeiată concluzia instanței de fond cu referire la admiterea acțiunii, or, plățile solicitate de Moraru Ghenadie nu au fost incluse de organul de asigurări sociale în calculul pensiei în mod nejustificat.

Astfel, Completul enunță că plățile efectuate în legătură cu deținerea prin cumul pe 0,5 salariu pentru funcția de Lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică a Academiei „Ștefan cel Mare”, deținută de Moraru Ghenadie începând cu 18 mai 2018, reprezintă plăți permanente, fiind efectuate pentru munca prestată în cumul, în temeiul unui ordin al Ministerului Afacerilor Interne, ce constituie un acord de muncă suplimentar la contractul de muncă de bază.

Curtea de Apel Chișinău s-a aliniat concluziilor făcute de instanța de fond, care a conchis că munca prestată de Moraru Ghenadie prin cumul nu se încadrează în noțiunea de plăți compensatorii, având loc prin exercitarea atribuțiilor funcției intimatului-reclamant de bază, în calitate de director al

Departamentului management operațional al Academiei „Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne și a atribuțiilor unei funcții cumulate, pe 0,5 salariu lector universitar al Catedrei pregătire militară și intervenții profesionale a Facultății securitate civilă și ordine publică a Academiei „Ștefan cel Mare”.

Sub acest aspect, instanța de apel a indicat că desconsideră argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, care a susținut că plățile efectuate intimatului în legătură cu exercitarea prin cumul a funcției de rector al Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne sunt plăți achitate pentru orele suplimentare pentru munca exercitată în afara atribuțiilor funcționale și care nu sunt acordate permanent, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 78/1994.

Instanța a apreciat ca fiind neîntemeiate și aserțiunile apelantei care a susținut că prima instanță a interpretat eronat sintagma din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 „în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent”, or, aceste afirmații ale apelantei poartă un caracter declarativ, fiind bazate pe aprecierile unilaterale, subiective și defectuoase ale apelantei.

Astfel, instanța de control judiciar a concluzionat că soluția judecătorească dispusă prin hotărârea din 01 iulie 2020 este conformă principiului securității juridice și certitudinii juridice, or, în cauze similare, instanțele de judecată au pronunțat soluții similare.

La data de 25 noiembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a recepționat și înregistrat cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi decizii.

La 15 ianuarie 2021, a fost înregistrată cererea de recurs motivată a Casei Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, recepționată prin intermediul poștei electronice. La 21 ianuarie 2021, aceeași cerere de recurs a fost recepționată de Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal.

În susținerea cererii de recurs, recurenta a indicat că apreciază ca fiind eronată și pripită soluția instanței de apel, deoarece aceasta nu a intrat în esența litigiului și în ceea ce de fapt a pretins intimatul prin acțiunea înaintată. Prin prisma prevederilor art. 373 alin. (1) – (3), (5) Cod procedură civilă, recurenta opinează că aprecierea probelor dată de instanța de apel a fost una defectuoasă și arbitrară, fapt ce vine în contradicție cu prevederile legislației procedurale civile, cât și cu dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 noiembrie 2020 și a comunicat recurentului decizia integrală la 06 ianuarie 2021 (f.d. 40, vol. II).

Astfel, recursul depus la 25 noiembrie 2020 și motivarea acestuia, depusă la 15 ianuarie 2021, sînt în termen.

La 21 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 12 februarie 2021, a fost înregistrată referința avocatei Natalia Chiper, în interesele intimatului Ghenadie Moraru. Intimatul a solicitat declararea drept inadmisibilă a cererii de recurs ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită, precum și respingerea recursului, cu menținerea hotărîrii instanței de fond și a deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu